

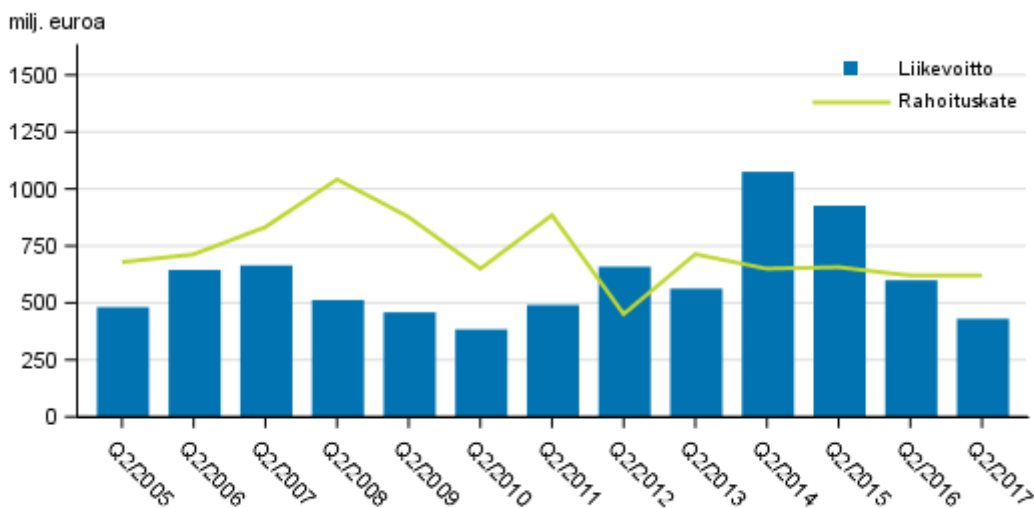
Luottolaitosten tilinpäätökset

2017, 2. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien liikevoitto laski vuoden 2017 toisella neljänneksellä, rahoituskate pysyi ennallaan

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2017 toisella neljänneksellä 621 miljoonaa euroa ja liikevoitto 430 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna rahoituskate kasvoi miljoonalla eurolla ja liikevoitto pieneni 169 miljoonalla eurolla. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 2. neljännes 2005-2017, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi toisella neljänneksellä 1,1 miljardia euroa, pienentyen lähes 73 miljoonaa euroa viime vuodesta. Korkokulut pienivät myös 73 miljoonalla eurolla 508 miljoonaan euroon. Korkotuottojen 6,0 prosentin ja korkokulujen 12,6 prosentin lasku käänsivät pitkään supistuneen rahoituskatteen 0,2 prosentin kasvuun.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat Suomessa toimivien pankkien suurin yhteenlaskettu kuluerä. Hallinnon kuluja pankeilla oli toisella neljänneksellä 725 miljoonaa euroa, mikä on 8 miljoonaa euroa vähemmän kuin viime vuonna. Palkat ja palkkiot olivat hallinnon kuluista 47,2 prosenttia. Viime vuoden toiseen neljännekseen nähden yhteenlasketut palkat ja palkkiot pienivät 24 miljoonalla eurolla 342 miljoonaan euroon.

Liikevoitto

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 430 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden 599 miljoonaan euroon nähden liikevoitto pieneni 169 miljoonalla eurolla, eli 28,2 prosentilla. Erityisesti selvästi vähentyneet voitot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista selittävät liikevoiton pienentymistä. Liikevoiton vaihtelut neljänneksittäin voivat yleisestikin olla isoja.

Tase

Taseiden yhteenlaskettu arvo oli 360 miljardia euroa. Tase oli 35,8 prosenttia pienempi vuodentakaiseen nähden. Oman pääoman osuus taseiden loppusummasta oli 4,7 prosenttia, eli lähes 17 miljardia euroa. Viime vuonna pankkien oma pääoma oli 27 miljardia euroa.

Suomen pankkisektorilla vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä tehty yritysjärjestely selittää suurimman osan taseiden, erityisesti oman pääoman poikkeuksellisen suurista muutoksista.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 30.6.2017, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.6.2017, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 2. neljännes 2005-2017, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2017, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 30.6.2017, 1 000 euroa

	1.1.- 30.6.2017				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	984 274	681 969	435 173	101 581	2 202 997
Korkokulut	606 629	411 812	55 107	20 592	1 094 140
RAHOITUSKATE	377 645	270 157	380 066	80 989	1 108 857
(Kulut niistä oman pääoman ehtoisista instrumenteista, jotka ovat lunastettavissa)	.. ¹⁾
Osinkotuotot	43 100	222	260 682	4 924	308 928
Palkkiotuotot	304 705	499 967	268 117	53 999	1 126 789
(Palkkiokulut)	77 816	61 918	31 994	8 225	179 954
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen poistaseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	17 641	52 564	17 663	17 168	105 035
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen ja -velkojen voitot ja (-) tappiot, netto	114 872	-56 703	928	56	59 153
Voitot / (-) tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista, netto	-167	..	165	..	333
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	-1 067	..	3	-46	33 798
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	1 688	12 462	-48	-130	13 971
Rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuuserän taseen poiskirjaamisesta syntyneet voitot / (-) tappiot	..	605	..	286	..
Muut liiketoiminnan tuotot	43 588	140 194	55 477	9 905	249 164
(Muut liiketoiminnan kulut)	30 477	9 153	82 191	21 630	143 451
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	793 730	883 641	869 056	137 295	2 683 721
(Hallinnon kulut)	394 161	587 239	376 720	73 771	1 431 891
josta:Palkat ja palkkiot (sis. henkilösivukulut)	163 397	310 415	177 261	36 376	687 449
josta: Muut hallintokulut	230 764	276 824	199 460	37 395	744 443
(Poistot)	21 467	24 344	15 867	3 623	65 302
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	1 230	-2 587	-1 357
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	17 175	13 083	10 203	6 865	47 326
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	..	8 254	3 917	..	12 253
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryhtiöihin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin
Voitto / (-) tappio myytävänä oleviksi luokitelluista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä

	1.1.- 30.6.2017				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	359 614	265 295	462 349	53 036	1 140 294
(Tilinpäätössiirrot)
(Yhteisön jatkuviin toimintoihin liittyvä verokulu / (-) tuotto)
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	284 778	187 224	422 544	37 168	931 715
Satunnainen voitto tai (-) tappio verojen jälkeen
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	284 778	187 224	422 544	37 168	931 715

1) Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.6.2017, 1 000 euroa

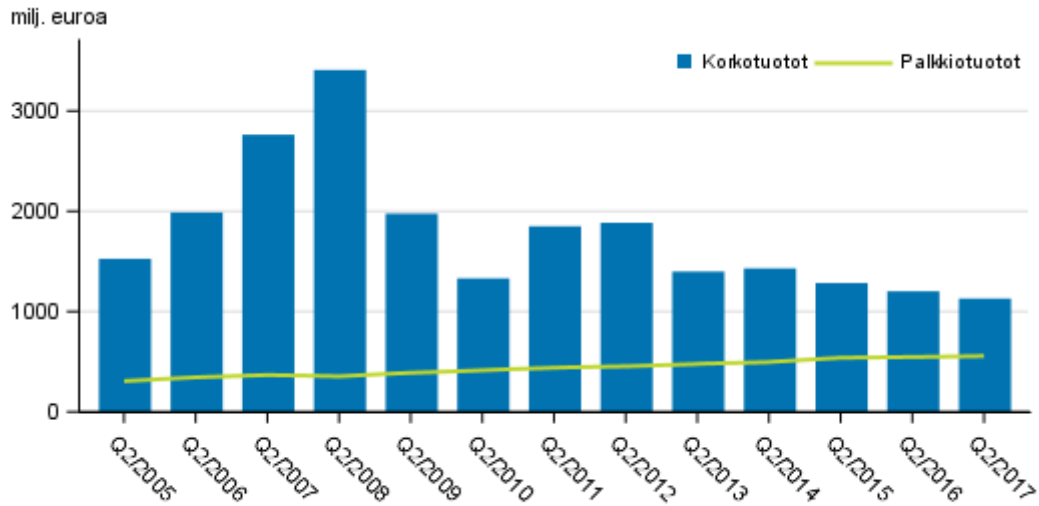
	1.1.- 30.6.2017				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA					
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	16 880 743	74 349 156	2 120 842	712 983	94 063 724
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	8 091 827	7 228 954	65 073	.. ¹⁾	15 385 951
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	4 240	9 740	505 669
Myytävissä olevat rahoitusvarat	15 571 931	7 153 542	6 632 367	1 629 674	30 987 514
Lainat ja muut saatavat	66 733 227	74 409 191	61 059 704	8 286 384	210 488 505
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	812 751	..	26 923	22 326	862 000
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta	562 024	..	93 957	67 681	775 569
Suojauskohteen käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa (varat)
Sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	1 309 205	..	18 657	10 925	1 346 623
Sijoituspalveluritysten sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin
Aineelliset hyödykkeet	34 767	86 395	761 979	128 882	1 012 023
Aineettomat hyödykkeet	198 031	449 044	8 388	21 353	676 816
Muut varat	1 644 299	1 525 608	75 409	79 627	3 324 943
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät
Verosaamiset	48 296	19 131	21 513	1 490	90 430
VARAT YHTEENSÄ	112 176 463	165 697 208	70 889 052	10 971 160	359 733 883
VASTATTAVAA					
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	5 319 976	204 525	41 190	..	5 565 691
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	1 934 447
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvelat	93 580 097	162 407 576	59 540 806	9 518 857	325 047 337
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta (velat)	508 454	..	15 497	..	630 143
Suojauskohteen käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa (velat)	49 333	142 602
Varaukset	4 744	89 500	11 977	..	106 511
Verovelat	25 833	74 364	14 565	18 178	132 939
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma
Muut velat	5 001 714	1 870 866	2 093 389	409 407	9 375 377
Velat, jotka sisältyvät myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään
Poistoero
Vapaaehtoiset varaukset
VELAT YHTEENSÄ	106 232 121	164 985 117	61 718 907	9 998 903	342 935 047
Pääoma	907 939	85 190	3 371 078	113 643	4 477 849
Ylikurssirahasto	558 792	569 112

	1.1.- 30.6.2017				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)
Muu pääoma	26 404	26 974
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	88 712	..	57 278	55 319	255 480
Kertyneet voittovarot	2 891 075	223 299	3 259 088	430 761	6 804 222
Uudelleenarvostusrahastot
Muut rahastot	1 187 177	161 636	2 060 159	325 047	3 734 019
(-) Omat osakkeet
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	284 778	187 224	422 544	37 168	931 714
(-) Ennako-osingot
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 944 342	712 091	9 170 146	972 257	16 798 837
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	112 176 463	165 697 208	70 889 053	10 971 160	359 733 884

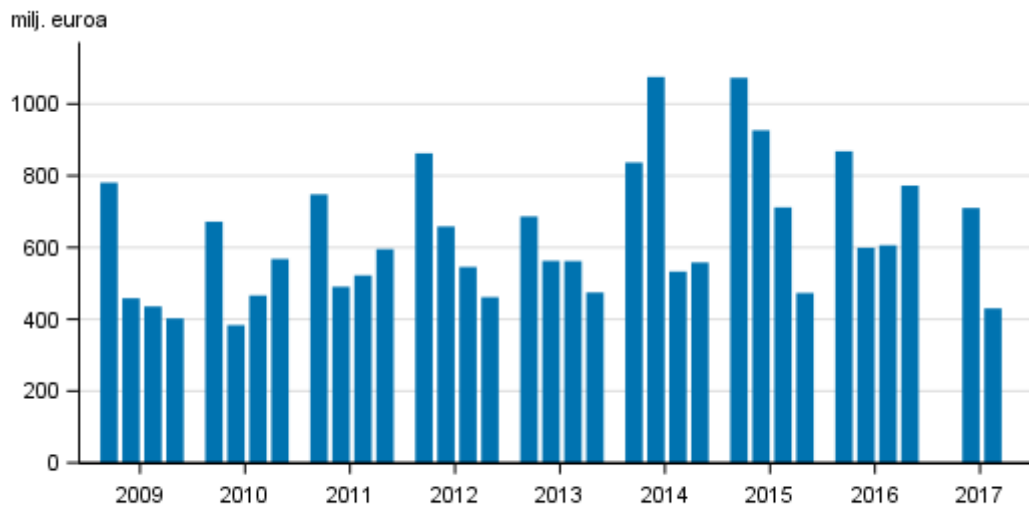
1) Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 2. neljännes 2005-2017, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2017, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-tilaukukset muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskaavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskaavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskaavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskaavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Pekka Tamminen 029 551 2460

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)